

10. NETECHNICKÉ SHRUTÍ VÝŠE UVEDENÝCH ÚDAJŮ

10.1. Předmět vyhodnocení

Vyhodnocení vlivů Zásad územního rozvoje Středočeského kraje na životní prostředí je úvodní částí Vyhodnocení vlivů ZÚR na udržitelný rozvoj území ve smyslu přílohy č. 5 vyhlášky č. 500/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů³⁰. Hodnocení ZÚR Stčk z hlediska vlivů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti (NATURA 2000) je zpracováno samostatně autorizovanou osobou dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Předmětem vyhodnocení vlivů je jednak vlastní návrh ZÚR Stčk a jednak záměry převzaté bez věcné změny ze schválených ÚP VÚC do ZÚR projednané s dotčenými orgány ve smyslu ust. § 187, ods. 2 zákona č. 183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Dokumentace VV ZÚR Stčk ŽP obsahuje textovou a grafickou část.

10.2. Stručná charakteristika stavu životního prostředí

OVZDUŠÍ

Z hlediska ochrany ovzduší jsou na území Středočeského kraje nejvíce problematické následující znečišťující látky a jejich zdroje:

- suspendované částice PM10 – dlouhodobé a překračování imisních limitů, hlavním zdrojem je automobilová doprava, významný podíl má lokální vytápění a částečně i velké zdroje
- benzo(a)pyren – dlouhodobé a plošné překračování cílového limitu, hlavním zdrojem je lokální vytápění
- oxidy dusíku / oxid dusičitý – lokální překračování limitu pro ochranu zdraví obyvatel i limitu pro ochranu ekosystémů podél hlavních dopravních tahů. Rovněž je dlouhodobě překračován krajský emisní strop pro oxidy dusíku.
- arsen – lokální překračování na Kladensku, za hlavní zdroj je považováno lokální vytápění nekvalitními palivy
- přízemní ozón – plošné překračování cílového limitu pro ochranu obyvatel i pro ochranu ekosystémů – nejedná se však o problém specifický pro Středočeský kraj, ale o problém v zásadě celoevropský. Přízemní ozón vzniká v atmosféře jako tzv. sekundární polutant z prekurzorů, kterými jsou těkavé organické látky (hlavními zdroji jsou spotřeba hmot

³⁰ Bod A přílohy č. 5.

obsahujících organická rozpouštědla a doprava) a oxidy dusíku (hlavní zdroj je doprava, významný podíl mají velké zdroje).

Největší stacionární zdroje se nacházejí na Mělnicku a Kladensku, dalšími městy s vysokým soustředěním významných stacionárních zdrojů jsou Mladá Boleslav, Příbram, Kolín, Kralupy n. Vltavou a Neratovice. Z hlediska dopravy patří mezi nejvíce zatížené komunikace na území Středočeského kraje všechny dálniční úseky (D1, D5, D8, a D11) a rychlostní komunikace (R10), z nichž dopravně nejvytíženějším je úsek dálnice D1 z mezi Prahou a Mirošovicemi, kde celkové intenzity dopravy v roce 2005 dosahovaly 65 – 70 tisíc vozidel za den, z toho více než 20 000 vozidel nákladních. Ze silnic I. a II. třídy dosahují nejvyšších dopravních intenzit komunikace s přímým napojením na dálnice a rychlostní silnice, nebo průjezdy velkých měst (Kolín, Kralupy nad Vltavou).

VODA

Středočeský kraj v centrální poloze České kotliny leží na dolních úsecích významných vodních toků (Labe, Vltava, Berounka, Sázava) s vyrovnanými odtoky v průběhu roku. Výrazné navýšení přírodních průtoků je pouze na Vltavě. Povodňové průtoky velkých vod jsou vyvolávány dlouhodobými dešťovými srážkami, často i mimo území kraje.

V kraji je vybudováno 16 vodních nádrží, z toho pouze 3 představují velká, významná vodní díla: nádrže Slapy a Orlick na Vltavě s využitím energetickým a pro trvalé udržení stanovených nízkých průtoků a dále nádrž Švihov na Želivce s klíčovým vodárenským odběrem pitné vody pro Prahu.

V ochraně vod jako složky životního prostředí došlo k významnému pozitivnímu posunu ve všech povrchových i podzemních vodách.

Regionální ochranu zdrojových oblastí vod zajišťují 2 chráněné oblasti přirozené akumulace vod, Severočeská křída (zdroje podzemních vod) a Brdy (pramenná oblast místně významných toků, možnost nových zdrojů povrchové vody). Úhrnná výměra CHOPAV 1488 km² představuje 13,5% rozlohy kraje.

Konkrétní ochranu zdrojů pitné vody představují ochranná pásma, dnes nově vymežovaná OPVZ I. a II. stupně. Vymezování ochranných pásem vodních zdrojů podle zákona o vodách dosud probíhá.

Možnost ochrany před povodněmi způsobovanými regionálními srážkami je ve Středočeském kraji omezená, významnější ochrany lze dosáhnout pouze v povodí Vltavy nádržemi Vltavské kaskády a akumulacemi výše v povodí. Na ostatních tocích jsou realizována ochranná opatření prostřednictvím Programu prevence před povodněmi MZe. Význam mají i protipovodňová preventivní opatření v ploše povodí, místní akumulace, revitalizace toků apod.

Velký význam mají v protipovodňové ochraně stanovená záplavová území, vymezená na řadě toků Středočeského kraje. Stanovená záplavová území budou i nadále vyhlášována pro další vodní toky.

PŮDA

Kraj má 665 547 ha zemědělské půdy, což představuje 60,5 % z celkové rozlohy. Ve Stč se nachází cca 30% z celkové rozlohy chmelnic ČR. Celková rozloha chmelnic v kraji činila v roce 2004³¹ 3 453 ha (z toho okres Rakovník 2 672 ha, okres Mělník 316 ha a okres Kladno 438 ha). Vinice byly v roce 2004 evidovány na 332 ha ZPF (okres Mělník 258, okres Beroun 16 ha, okres Kladno 28 ha, okres Kutná Hora 18 ha a okres Praha – východ 10 ha).

Půdy na území Středočeského kraje jsou vysoce kvalitní. Nejvyšší orné půdy se nachází v těchto ORP (průměrná třída ochrany ZPF 1 – 2,2): Mšeno, Velvary, Unhošť, Hostivice, Roztoky, Jesenice, Český Brod a Kolín; nadprůměrná kvalita ZPF ((průměrná třída ochrany ZPF 2.2 - 2.7) se nachází v těchto ORP: Vlašim, Kutná Hora, Čáslav, Zruč n.S., Kostelec n.Č.l, Úvaly, Čelákovice, Brandýs n.L. – Stará Boleslav, Odolena Voda, Kladno a Mladá Boleslav.

Středočeský kraj patří mezi 3 kraje ČR, ve kterých se pěstuje chmel a 4 kraje ČR, kde se pěstuje vinná réva. Tato skutečnost je dokladem velmi pestrých přírodních podmínek. Různorodost podmínek pro zemědělství dokresluje i třetí nejvyšší podíl ovocných sadů v ČR. V důsledku převažujících příznivých přírodních podmínek má zemědělská půda ve Středočeském kraji vysokou kvalitu a v celorepublikovém měřítku zásadní potenciál pro produkci v ČR.

LESNÍ PŮDA

Rozloha pozemků určených k plnění funkcí lesa ve Středočeském kraji činila k 31.12. 2007 305 439 ha, což při celkové katastrální výměře Středočeského kraje 1 101 478 ha znamená lesnatost 27,7 %, což je podprůměrná lesnatost ve vztahu k průměru ČR (33,6 %). Nejnižší podíl lesů je na území okresů Nymburk (16,14 %), Praha-východ (16,62 %), Kolín (16,88 %) a Kladno (16,90 %). Nejvyšší lesnatost je na území okresů Příbram (43,69 %), Rakovník (37,75 %) a Beroun (34,7 %), kde je lesnatost nad celostátním průměrem.

Druhové složení lesů je mimo jiné výsledkem uplatnění požadavků a názorů na to, jaké funkce by měl les přednostně plnit. V posledních více než 200 letech jsou preferovány ve druhé skladbě lesů smrk (*Picea sp.*) a borovice (*Pinus sp.*).

Kromě lesů hospodářských se na území kraje vyskytují lesy zařazené do kategorie lesy zvláštního určení (72,8 tis. ha). Lesů v kategorii lesů ochranných se na území kraje nachází 8,9 tis ha.

GEOLOGICKÉ A HYDROGEOLOGICKÉ POMĚRY, ZDROJE NEROSTNÝCH SUROVIN

Středočeský kraj je území s velkým počtem ložisek nerostných surovin, které byly od nejstarších dob předmětem těžby. V první řadě to byla **ložiska rud** – z významnějších ložiska sedimentárních železných rud v Barrandienu a železných rud skarnového typu u Vlastějovic, polymetaických rud na Příbramsku a Kutnohorsku, zlatonosných rud v okolí Jílového

³¹ Zdroj CZUK

a v oblasti Roudného. V současné době jsou všechna ložiska rud mimo těžbu. Další hospodářsky důležitou a donedávna těženou nerostnou surovinou je **černé uhlí**. Karbonské **jílence** a lupky, vyskytující se ve větších mocnostech v souvrství svrchní radnické sloje, se těží v DP Rynholec. V širším okolí Českého Brodu se povrchově těží cenomanské jíly - DP Brník, Nehvizdy a Vyšehořovice – Kamenná Panna. I. a u Vižiny nedaleko Hostomic (DP Vižina). Trvalý význam má ve Středočeském kraji těžba **vápence**. Ta je soustředěna především v oblasti siluru a devonu v Barrandienu. Vyvřeliny středočeského plutonu jsou využívány i jako **stavební kámen** na výrobu štěrků a drtí. Ložiska **štěrkopísků** jsou vázána na fluviální náplavy Labe, Vltavy a Jizery. Jako **cihlářské suroviny** jsou ve Středočeském kraji využívány spraše a sprašové hlíny, které se vyskytují na velkých plochách a ve značných mocnostech, zvláště v oblasti křídly, někdy bývají s těmito sedimenty zpracovávány i podložní křídové slíny.

FLÓRA, FAUNA, BIOLOGICKÁ ROZMANITOST

Biologická rozmanitost druhů rostlin a živočichů je na území Středočeského kraje vysoká. Je to dáno poměrně velkou rozmanitostí stanovištních podmínek, která vyplývá z jeho geologické skladby, morfologie terénu, půdních podmínek, klimatických poměrů apod.

Ze zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů se ve Středočeském kraji vyskytují tyto druhy s národním významem:

- Rostlinné druhy: sinokvět chrpovitý (*Jurinea cyanoides*), hrachor hrachovitý (*Lathyrus pisiformis*), plavín štítnatý (*Nymphoides peltata*), koniklec jarní (*Pulsatilla vernalis*);
- Živočišné druhy: sysel obecný (*Spermophilus citellus*) a modrásek černoskvřinný (*Maculinea arion*).

V celorepublikovém měřítku nepatří území Středočeského kraje k nejvýznamnějším migračním oblastem z hlediska migrace velkých savců. Územím zvýšeného významu je v tomto ohledu spojnice Slavkovského lesa s lesnatou oblastí Křivoklátska a také migrační směr z oblasti Českého ráje a Jičínska přes Poděbradsko, okolí Vlašimi na jih až do oblastí Třeboňské pánve a dále na Šumavu. Migračně významnějším územím je také Rakovnicko a údolí velkých řek především Vltavy a Berounky.

Na území Stčk je vyhlášeno 5 velkoplošných chráněných území - chráněné krajinné oblasti (CHKO): Blaník, Český kras, Kokořínsko, Křivoklátsko, Český Ráj a 227 maloplošných zvláště chráněných území (MZCHÚ). Vymezeny jsou také lokality celoevropské soustavy chráněných území Natura 2000 (evropsky významné lokality a ptačí oblasti).

KRAJINA

Pestrý geologický podklad dal ve Středočeském kraji vzniknout různým typům krajiny. Severní část kraje, tvořená Českou křídovou tabulí, má charakter rozlehlých plání, které se stupňovitě zvedají směrem na sever a na jih od Labe, kde přecházejí do pahorkatin až vrchovin barrandienu v západní části a krystalinika v části východní. Zatímco krystalinikum vytváří malebnou, ale poněkud jednotvárnou pahorkatinu, která plynule navazuje na Vysočinu, na jihozápadě se setkáváme s mnohem výraznějšími krajinnými typy.

Přírodovědně a krajinářsky jsou významné zejména na sebe navazující poměrně velké celky Křivoklátska, Českého krasu a Brd. Český kras je jedinou ukázkou typické krasové krajiny se škrapovým povrchem, zbytky krasových závrtových plošin a četnými vývěry podzemních vod v Čechách. Hodnoty této oblasti podtrhuje kaňonovitě údolí Berounky. Křivoklátsko je rozsáhlým lesním komplexem. Brdy a k směrem k Praze vybíhající Hřebenky jsou jediným opravdovým pohořím středních Čech. V Brdech se také nalézá nejvyšší vrchol Středočeského kraje Tok (865 m n.m.).

Nížiny jsou v kraji zastoupeny na území nivy Labe, která představuje nejuplněji rozvinutý nivní ekosystém v rámci Čech s dosud největší plochou lužních hájů.

Za účelem ochrany krajiny a jejího rázu byly kromě CHKO ve Středočeském kraji vyhlášeny **přírodní parky**: Čížovky, Dolní Povltaví, Džbán, Džbány – Žebrák, Hornopožárský les, Chlum, Jabkenicko, Jesenicko, Jistebnická vrchovina, Kersko, Okolí Okoře, Povodí Kačáku, Rymaň, Střed Čech, Třemšín, Velkopopovicko.

Důležitým faktorem pro zachování biodiverzity přírodních ekosystémů a posílení ekologické stability krajiny je vymezení a následné realizování územního systému ekologické stability (ÚSES), který je vymezen pro celé území kraje. ZÚR Stčk vymezuje ÚSES regionální a nadregionální úrovně.

KULTURNÍ A HISTORICKÉ PAMÁTKY

Středočeský kraj se vyznačuje bohatým kulturním dědictvím. V současné době je evidována jedna movitá a 27 nemovitých národních kulturních památek (NKP). Vyhlášeny jsou 2 městské památkové rezervace, 34 vesnických památkových zón, 10 vesnických památkových rezervací a 26 vesnických památkových zón. Mimo to byly v kraji vyhlášeny 2 krajinné památkové zóny a 3 archeologické rezervace. Historické jádro Kutné Hory je zapsáno na seznamu Světového dědictví UNESCO.

OBYVATELSTVO

Středočeský kraj patří z hlediska počtu obyvatel mezi největší kraje ČR. K 31.12.2008 zde žilo 1 230 691 obyvatel, z toho 608 114 mužů a 622 577 žen. Počet obyvatel se ve Středočeském kraji od jeho založení jako vyšší územněsprávní jednotky v roce 2000 neustále zvyšuje. Důvodem je zejména stálý přírůstek stěhováním způsobený procesem suburbanizace (přesun bydlení z Prahy do jejího zázemí). Věkovou strukturou svého obyvatelstva se kraj blíží průměru České republiky. Podíl obyvatel ve věku 0 -14 let je 14,9%, ve věku 14 – 64 let 71% a 65 let a starší 14,1%.

Hluková zátěž obyvatelstva

Hlavním problémem kraje z hlediska hlukové zátěže obyvatel je hluk z automobilové dopravy. Tranzitní poloha kraje v okolí hlavního města znamená silné dopravní zatížení většiny hlavních silničních komunikací. Zejména podél silnic I. třídy nejsou dosud vyřešená odpovídající protihluková opatření pro ochranu obyvatel v postižené zástavbě.

V zástavbě podél nejvíce dopravně zatížených silničních tahů dochází k překračování limitů pro hluk s korekcí na starou zátěž. Jedná se zejména o zástavbu podél komunikací I/38 (v úseku Kolín - Kutná Hora), I/2 (Říčany), I/3 (od exitu D1 Mirošovice po Benešov) a dále průjezdy městy Kladno, Nymburk, Mělník a Příbram.

Samotné limity pro hlavní komunikace bez korekce na starou zátěž jsou překračovány podél naprosté většiny průtahových komunikací v celém území kraje a v intravilánech velkých měst pak podél většího počtu úseků (nejen u průtahů).

Na území kraje se nachází také několik železničních koridorů s více než 60 tisíci průjezdy vlakových souprav během roku, pro něž byla v roce 2005 zpracována strategická hluková mapa. V těsné blízkosti těchto drah se nachází jen malý počet domů a na značné části trati byla vybudována protihluková ochrana tak, aby chráněná zástavba nebyla zasažena nadlimitními hladinami akustického tlaku.

10.3. Hodnocení ZÚR k cílům ochrany životního prostředí přijatým na vnitrostátní úrovni

Hodnocení vztahu ZÚR ke strategickým koncepcím přijatým na národní a regionální úrovni bylo provedeno na základě rešerše materiálů, ze kterých byly vybrány cíle relevantní obsahové náplni ZÚR.

Koncepce a záměry navrhované hodnocenými ZÚR Stčk nejsou v zásadním rozporu s prioritními cíli uvedenými v národních a krajských strategických dokumentech. Uplatňování koncepce a realizace navrhovaných záměrů přispěje k dosažení cílů uvedených ve sledovaných dokumentech. V některých konkrétních případech může naplnění cíle uvedeného v oborovém strategickém dokumentu znamenat nedodržení strategického cíle v jiné oborové oblasti. Konkrétní střety mezi cíli uváděnými v oborových strategických dokumentech je nutné minimalizovat na úrovni technického řešení jednotlivých záměrů.

10.4. Hodnocení vymezení rozvojových oblastí, rozvojových os a specifických oblastí

Hodnocení vymezení rozvojových oblastí, rozvojových os a specifických oblastí bylo provedeno na základě identifikace hlavních environmentálních limitů přítomných v dané ose či oblasti a zhodnocení formulovaných požadavků na využití území a úkolů pro územní plánování ve vztahu k těmto limitům a zájmům ochrany přírody a krajiny.

Naplnění požadavků pro využití území a úkolů pro územní plánování přispěje mimo jiné ke zlepšení kvality životního prostředí a ochraně přírodních a kulturních hodnot.

10.5. Hodnocení ploch a koridorů veřejné infrastruktury

Hodnocení ploch a koridorů veřejné infrastruktury bylo provedeno pro všechny záměry uvedené v Návrhu ZÚR Stčk a Odůvodnění ZÚR Stčk (VPS, územní rezervy a záměry převzaté z platných ÚPN VÚC (ÚP VÚC Pražského regionu, ÚP VÚC okresu Benešov, ÚP VÚC Mladá, ÚP VÚC okresu Příbram, ÚP VÚC Střední Polabí, ÚP VÚC Rakovnicko, Územní prognóza VÚC Mladoboleslavsko).

Obecně lze konstatovat, že nejvýznamnější vlivy na složky životního prostředí mají koridory dopravní infrastruktury (kapacitní komunikace, VRT) a nová nadzemní elektrická vedení.

DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA

Silniční doprava

Stavby silniční dopravy lze obecně označit za stavby ovlivňující všechny sledované složky životního prostředí.

Ovzduší

Z hlediska míry ovlivnění kvality ovzduší a hlukové zátěže lze konstatovat, že nejvýznamnější skupinou záměrů jsou silniční stavby. Obecně je možné konstatovat, že v naprosté většině se jedná o záměry, jejichž cílem je odvést automobilovou dopravu z obytných oblastí. Realizace těchto záměrů přispěje ke snížení zátěže v jednotlivých sídlech. U určitého počtu silničních staveb však existuje i riziko nárůstu imisní a hlukové zátěže obyvatelstva v důsledku umístění nového zdroje v dosud nezátěžených lokalitách.

Jako záměry s jednoznačně pozitivním vlivem jsou hodnoceny stavby umožňující odvést dopravu ze silně zatížených komunikací procházející velkými městy³². Jedná se o záměry **D001, D003, D011, D031, D032, D035, D510 a D511**. Jako záměry velmi pozitivní byly hodnoceny záměry, které vytvářejí nová spojení se stávající dopravní sítí, jejichž výstavba umožní odklonit zejména tranzitní dopravu mimo obytnou zástavbu měst. Jedná se o záměry **D025, D049, D061, D063, D073, D080, D120, D150 a D153**. Pozitivně jsou hodnoceny ostatní záměry, které představují obchvaty menších sídel a dále výstavby MÚK, které umožní napojit stávající dopravu. Hodnocení některých záměrů není jednoznačné, zejména v případech, kdy jejich realizace přispěje k odvedení dopravy z obytných oblastí, ale současně přináší obdobnou zátěž do jiných částí obytné zástavby.

Jako záměry s mírně nepříznivými vlivy byly hodnoceny záměry:

D009 – realizace záměru vyvolá nárůst tranzitní dopravy v Kamenných Žehrovicích (ve směru R6 – Kladno), přičemž není obsažen záměr pro ochranu tohoto sídla.

³² V případě silničního okruhu Prahy jsou záměry hodnoceny +2 přesto, že jejich přínosy se na území Středočeského kraje projeví méně výrazně, neboť jejich účelem je především odvést tranzitní dopravu z hl. m. Prahy. U některých obcí může dojít i k nárůstu zátěže. Z hlediska obecného vlivu na obyvatelstvo (bez uvažování zda jde o obyvatele Stč. kraje či nikoli) však jednoznačně převažují velmi výrazná pozitiva okruhu.

D102 – výstavba obchvatu zajistí odvedení tranzitní dopravy mimo obytnou zástavbu Votic, avšak do průjezdu sídly Srbice a Veselka. Je doporučeno uvážit jiné řešení, které bude mít podobný přínos pro Votice a nezpůsobí zátěž v uvedených sídlech.

Povrchové a podpovrchové vody

Vlivy dopravní infrastruktury na povrchové a podpovrchové vody jsou, kromě znečištění, spojeny s vlivy na vodní režim tj. změny objemu a druhu odtoku, změny směru a rychlosti proudění nebo odtoku, změny výškové úrovně hladiny vody, rozvoj vodní eroze apod.

Dopravní stavby při svém zásadním zásahu do terénu a kontinuálním průběhu ovlivňují především odtokové poměry. Zářezy a násypy přerušují nebo mění odtok povrchové vod i podzemní vody. Odtok povrchové vody je ze zpevněných ploch urychlován a soustřeďován. Nejvýznamnější vlivy na povrchové a podzemní vody byly identifikovány v případě staveb lokalizovaných v záplavových územích **D088** (Berounka), **D089** (Berounka), **D138** (Liběchovka), **D158** (Jizera), **D201** (Vltava), **D202** (Sázava), **D608** (Labe), **D213** (Labe), **D012** (Doubrava), **D019** (Labe), **D040** (Rakovnický potok), **D050** (Polepka), **D058** (Vltava), **D064** (Jirenský potok, Horoušanský potok, Výmola), **D086** (Litavka), **D114** (Blanice), **D117** (Sázava), **D123** (Skalice), **D132** (Vltava), **D133** (Zlonický potok), **D142** (Labe), **D147** (Cidlina), **D149** (Cidlina), **D150** (Labe), **D153** (Labe) a **D154** (Šembera). Průchod koridoru dopravních staveb ochranným pásmem vodních zdrojů byl identifikován u těchto záměrů: **D027**, **D031**, **D064**, **D067**, **D073**, **D092**, **D103**, **D116**, **D121**, **D128**, **D129**, **D160**, **D162**.

Geologické a hydrogeologické poměry, zdroje nerostných surovin

Koridory záměrů **D005**, **D007**, **D010**, **D012**, **D095**, **D125**, **D127**, **D132**, procházejí územím ovlivněným důlní činností. Realizace staveb je podmíněna jejich zabezpečením proti účinkům poddolování.

Půdy (ZPF a PUPFL)

Výstavba nových dálnic, rychlostních komunikací a silnic si vyžádá rozsáhlé zábory ZPF. Zábor půd je v případě realizace těchto staveb nevyhnutelný, možnosti jeho minimalizace jsou omezené. Nejvýznamnější negativní vliv na ZPF jak z hlediska celkového rozsahu záboru, tak z hlediska kvality půd, představují záměry **D005**, **D007**, **D008**, **D010**, **D201**, **D205**, **D213**.

K záborům PUPFL dochází u dopravních staveb v řádově nižším rozsahu. Nejvýznamnější vlivy na PUPFL byly identifikovány u staveb **D005** a **D008**.

Příroda a krajina

Z důvodu potenciálního střetu se zvláště chráněným územím byly negativní vlivy identifikovány u staveb **D019**, **D060**, **D090**, **D119**, a **D120**. Potenciální negativní ovlivnění prvků ÚSES (zejména nadregionální úrovně) představují záměry: **D005**, **D021**, **D046**, **D049**, **D058**, **D064**, **D090**, **D149**, **D150** a **D153**. Významné vlivy na krajinný ráz budou spojeny s realizací záměrů **D005**, **D007** a **D008**.

Kulturní a historické hodnoty

V měřítku hodnocení nebyly identifikovány významné vlivy silničních staveb na kulturní a historické hodnoty.

Železniční doprava

Ovzduší

Záměry v oblasti železničních staveb jsou považovány z hlediska vlivu na ovzduší obecně za přínosné, neboť vytvářejí alternativu automobilové dopravě. Problémem však může být hluková zátěž v místech přiblížení železniční trati k obytné zástavbě.

Povrchové a podpovrchové vody

Průchod koridoru železničních staveb záplavovým územím byl identifikován u staveb **D601** (Berounka), **D603** (Jizera) a **D607** (Čáslavka). Jako záměr s potenciálně velmi významným negativním vlivem na povrchové a podpovrchové vody je hodnocen záměr **D200** resp. **D601**. Svým rozsahem se jedná o velmi významné stavby s vedením trati dlouhým tunelovým úsekem. Také ostatní záměry výstavby VRT a kapacitních silničních komunikací (dálnice a rychlostní komunikace) jsou z důvodu ovlivnění odtokových poměrů hodnoceny negativně. Koridor stavby **D204** a **D602** prochází ochranným pásmem vodních zdrojů.

Geologické a hydrogeologické poměry, zdroje nerostných surovin

Koridor záměru **D201** a **D202** prochází dobývacím prostorem.

Půdy (ZPF a PUPFL)

Nejvýznamnější vlivy na ZPF a PUPFL byly identifikovány u stavby **D602**.

Příroda a krajina

Střet koridoru se zvláště chráněným územím byl v měřítku hodnocení identifikován u záměrů **D200**, **D212** a **D601**. Potenciální negativní ovlivnění prvků ÚSES (zejména nadregionální úrovně) představují záměry **D200**, **D201**, **D204**, **D212** a **D213**. Vlivy na krajinný ráz byly identifikovány u záměrů **D205**, **D601** a **D602**.

Letecká doprava

Ovzduší a hluková zátěž

Záměry na rozvoj letišť patří mezi problematické záměry zejména vzhledem k riziku nárůstu hlukové zátěže. V těchto případech je v příslušných řízeních nutno důsledně doložit ochranu veřejného zdraví.

Povrchové a podpovrchové vody

Zvýšení rozsahu zpevněných ploch, ke kterému dojde v důsledku výstavby VPD, dojde k ovlivnění režimu povrchových vod.

Půdy (ZPF a PUPFL)

Realizací záměru **D300** dojde k poměrně významnému záboru ZPF.

TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

Elektroenergetika

Hodnocením SEA nebyly identifikovány významné vlivy na ovzduší, povrchové a podpovrchové vody a kulturní a historické památky.

Geologické a hydrogeologické poměry, zdroje nerostných surovin

Koridory **E02** a **E18** prochází vymezeným dobývacím prostorem.

Půdy (ZPF a PUPFL)

Záměry v oblasti elektroenergetiky nejsou spojeny s významnými vlivy na zemědělský půdní fond. Vlivy na les jsou výrazně vyšší, zejména v případě nadzemních vedení zvn a vvn.

Příroda a krajina

Stavbami, které v případě své realizace mohou mít významně negativní vliv na hodnotu krajinného rázu dotčených oblastí jsou zejména vedení VVN 400 kV a 110 kV (záměry: **E02**, **E21** a **E502**) v úsecích procházejících územím přírodních parků a rozsáhlých lesních komplexů. Odlesnění, vedle zásahu do krajinného rázu dotčené oblasti, ovlivňuje druhovou skladbu ekosystémů a narušuje stabilitu lesních porostů.

Plynárenství a produktovody

Ovzduší

Výstavba plynovodů je posuzována pozitivně neboť posilování rozvodné sítě vytváří předpoklady pro rozvoj plynofikace území a tím snížení imisní zátěže zejména z lokálního vytápění.

Příroda a krajina

Potenciální vlivy byly v měřítku hodnocení identifikovány u záměru **P01** jehož koridor se dotýká území CHKO Český kras.

Vodovody

Hodnocením SEA nebyly identifikovány významné negativní vlivy na sledované složky životního prostředí.

Protipovodňová opatření

Hodnocením SEA nebyly identifikovány významné negativní vlivy na sledované složky životního prostředí.

Lokality akumulace povrchových vod

Vymezení lokalit akumulace povrchových vod (LAPV) ve formě územních rezerv není spojeno s negativními vlivy na sledované složky životního prostředí. Ve smyslu §36, odst. 1 stavebního zákona jsou tyto plochy navrženy k územní ochraně za účelem prověření možnosti budoucího využití. Nejedná se tedy o umístění konkrétního záměru ani na jejím základě nelze, bez schválení změny ZÚR, takový záměr umístit.

Případné využití ploch vymezených jako územní rezerva pro akumulaci povrchových vod je spojeno s rizikem významných negativních vlivů na přírodu a krajinu, ZPF a PUPFL. Hlavními důvody jsou: likvidace biologicky cenných stanovišť v místě zátop, razantní zásah do přirozeného režimu vodních toků v místě nádrže i pod nádrží a s tím spojená změna stanovištních podmínek, přerušení přirozené migrace živočichů podél toku atd. Využití ploch **W602, W603, W605, W607, W608, W609 a W610** je spojeno s rizikem ovlivnění obytné a rekreační zástavby. Z hlediska ochrany kulturních a historických hodnot je negativně hodnocena plocha územní rezervy **W607**, z důvodu rizika narušení prostředí VPZ Kleštěnce.

Provedené vyhodnocení vlivů případné realizace záměrů, pro které jsou územní rezervy vymezovány, představuje upozornění na rizika na základě současné úrovně poznání technického řešení záměrů i předmětů ochrany v dotčených územích.

Podle platné právní úpravy musí rozhodnutí o případné realizaci záměru v konkrétní lokalitě předcházet aktualizace ZÚR, vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území včetně posouzení podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů a projednání ve smyslu §§ 37-41 SZ.

HODNOCENÍ VLIVŮ NA EVROPSKY VÝZNAMNÉ LOKALITY A PTAČÍ OBLASTI

Při hodnocení vlivů návrhu Zásad územního rozvoje Středočeského kraje na evropsky významné lokality, ptačí oblasti a jejich předměty ochrany nebyl shledán významně negativní vliv žádného úkolu uvedeného v koncepci ani vliv koncepce jako celku.

Pro některé záměry na základě dostupných informací o záměru a výskytu předmětů ochrany není možné určit významnost vlivu. Vliv bude přinejmenším mírný, není však vyloučeno, že při podrobném hodnocení vlivů na EVL a PO bude určen jako významně negativní. Těmto záměrům je přiřazena hodnota „?“ . Vliv musí být podrobně vyhodnocen v procesu dalšího posuzování záměru. Je velmi pravděpodobné, že existuje technické řešení těchto záměrů, které významně negativní vliv nemá.

Některé části koncepce nemohly být posouzeny vzhledem k příliš obecné formulaci.

Závěrem je konstatováno, že předložená koncepce „Zásady územního rozvoje Středočeského kraje“ nemá významně negativní vliv na evropsky významné lokality a ptačí oblasti.

Vybrané záměry obsažené v koncepci musí být podrobně vyhodnoceny podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. v rámci procesu EIA.

10.6. Vyhodnocení variant řešení

ZÚR Stčk před jednáním dle §37 zákona č.183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, obsahovaly 5 záměrů ve variantním řešení (2 záměry v oblasti silniční dopravy, 2 záměry v oblasti železniční dopravy a 1 záměr v oblasti elektroenergetiky).

Z důvodu zachování transparentnosti procesu SEA jsou uvedeny výsledky posouzení variantních záměrů a soulad zapracování variantních záměrů do Návrhu ZÚR Středočeského kraje.

D056 – aglomerační okruh: úsek: (II/ 101) Rudná – Unhošť; přeložka (varianta a, varianta b)

V měřítku provedeného hodnocení jsou posuzované varianty řešení přeložky silnice II/101 v úseku Rudná – Unhošť (záměr D056) hodnoceny z hlediska vlivů na životní prostředí jako rovnocenné, s tím, že při výběru varianty je nutné zohlednit také další kritéria, zohledňující vazby na ostatní pilíře udržitelného rozvoje. Případná realizace varianty (b) je podmíněna zachováním samostatné přístupové cesty k areálu Kláštera sv. Františka v lokalitě Hájek (k.ú. Červený Újezd).

V návrhu ZÚR Středočeského kraje je (2/2011) koridor sledován ve variantě D056a. Zapracování této varianty je v souladu se závěry dokumentace SEA.

D064 - Aglomerační okruh: úsek (II/101) Mstětice – Jirny – Úvaly (varianta a, varianta b)

Na základě vyhodnocení předložených koncepčních variant z hlediska jejich vlivu na životní prostředí a předpokládaných vlivů na obyvatelstvo doporučuje hodnocení SEA preferovat variantu „východní“ D064b. Tato varianta je hodnocena příznivěji především z hlediska vlivu na obyvatelstvo, neboť se na rozdíl od varianty (a) nedostává do kontaktu s obytnou zástavbou (Horoušánky, Nové Jirny) a zachovává přirozené prostorové vazby Horoušánek na komplex Klánovického lesa.

V návrhu ZÚR Středočeského kraje (2/2011) je v souladu s výsledky vyhodnocení SEA koridor sledován ve variantě D064b.

D204 Železniční trať č.221 - úsek Praha - Bystřice u Benešova, přeložka železniční trati (varianta a, varianta b)

Obě varianty jsou spojeny s rizikem významných vlivů především na podzemní vody, ZPF, lesní porosty a krajinný ráz. V měřítku ZÚR však byly mezi sledovanými variantami zjištěny jen malé rozdíly ve velikosti a rozsahu předpokládaných vlivů. Obě varianty jsou proto z hlediska vlivů na životní prostředí hodnoceny jako rovnocenné. Při rozhodování o výběru varianty je nutné vycházet z hodnocení ostatních (především technicko ekonomických a sociodemografických) aspektů udržitelného rozvoje.

V návrhu ZÚR Středočeského kraje (2/2011) je koridor sledován ve variantě D204a.

Výběr varianty není v rozporu se závěry hodnocení SEA. Realizace záměru je spojena s rizikem potenciálně významných negativních vlivů především na podzemní vody, ZPF, lesní porosty a krajinný ráz. Při upřesnění vymezení koridoru v navazující ÚPD, v rámci projektového posuzování vlivů na ŽP (EIA) a v dalších fázích projektové doku-

mentace je nutné věnovat zvýšenou pozornost vyloučení či minimalizaci vlivů na životní prostředí.

D608 - Železniční trať č. 231 – Velký Osek, přímé napojení na trať č. 020 (varianta a, varianta b)

Poznámka: V Návrhu ZÚR pro společné jednání dle §37 zákona č.183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, koridor sledován jako VPS D206, ve variantách D206a a D206b.. Na základě připomínek dotčených orgánů je uvedený koridor v obou variantách v Návrhu ZÚR pro veřejné projednání dle §39 výše uvedeného zákona vymezen jako územní rezerva.

V měřítku provedeného hodnocení je z hlediska životního prostředí jako varianta šetrnější hodnocena varianta a, která je vzhledem ke své menší délce spojena s menším zábořem ZPF a PUPFL včetně menšího zásahu do ekosystémů dotčeného území. Řešení dle varianty b, které je dopravně účinnější (umožňuje vyšší rychlostní standard), je možné realizovat v případě zajištění prostorové koordinace s tělesem dálnice D11, za účelem omezení fragmentace území.

Koridor v obou variantách vymezen jako územní rezerva.

Vymezení koridoru ZÚR pro územní rezervu dopravní infrastruktury není spojeno s žádným negativním vlivem na sledované složky životního prostředí. Ve smyslu §36 ods.1 SZ jsou tyto koridory navrženy k územní ochraně za účelem pověření možnosti budoucího využití. Nejedná se tedy o umístění konkrétního záměru ani na jejím základě nelze, bez schválení změny ZÚR, takový záměr umístit.

E01 - Vedení 400 kV - TR Výškov - TR Řeporyje 020 (varianta a, varianta b, varianta c)

V měřítku ZÚR je z hlediska vlivů na složky životního prostředí jako nejvhodnější hodnocena varianta (a), která z významné části využívá souběh s koridorem rychlostní silnice R7.

V Návrhu ZÚR koridor sledován v souladu s doporučením SEA ve variantě E01 a.

SEZNAM ZKRATEK

AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny
BPEJ	Bonitovaná půdně ekologická jednotka
ČD	České dráhy
ČR	Česká republika
CZT	Centrální zásobování teplem
ČGS	Česká geologická služba
ČHMÚ	Český hydrometeorologický úřad
ČOV	Čistička odpadních vod
DP	Dobývací prostor
EO	Ekvivalentní obyvatel
EU	Evropská unie
EVL	Evropsky významná lokalita (Natura 2000)
HPJ	Hlavní půdní jednotka
HPKJ	Hlavní půdní krajinná jednotka
CHKO	Chráněná krajinná oblast
CHLÚ	Chráněné ložiskové území
CHOPAV	Chráněná oblast přirozené akumulace vod
k.ú.	katastrální území
KES	Koeficient ekologické stability
KPZ	Krajinná památková zóna
LAPV	Lokality akumulace povrchových vod
MPR	Městská památková rezervace
MPZ	Městská památková zóna
MZCHÚ	Maloplošné zvláště chráněné území přírody
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NO_x	Oxidy dusíku
NPP	Národní přírodní památka
NPR	Národní přírodní rezervace
NRBc	Nadregionální biocentrum
NRBk	Nadregionální biokoridor
OBÚ	Obvodní báňský úřad
OP	Ochranné pásmo
OP PLZ	Ochranné pásmo přírodního léčivého zdroje
ORP	Obec s rozšířenou působností
OZKO	Oblast zhoršené kvality ovzduší
PLZ	Přírodní léčivý zdroj
PM₁₀	Poletavý prach
PO	Ptačí oblast
PP	Přírodní památka
PR	Přírodní rezervace
PUPFL	Pozemky určené k plnění funkcí lesa
PÚR	Politika územního rozvoje
RBc	Regionální biocentrum
RBk	Regionální biokoridor
RP	Rozvojová plocha
SO₂	Oxid siřičitý

Stčk	Středočeský kraj
SV	Skupinový vodovod
SVP ČR	Statní vodohospodářský plán České republiky
TO	Třída ochrany
TZL	Tuhé znečišťující látky
ÚP / ÚP O	Územní plán obce
ÚPD	Územně plánovací dokumentace
ÚPN VÚC	Územní plán velkého územního celku
ÚSES	Územní systém ekologické stability
ÚSOP	Ústřední seznam ochrany přírody
VPR	Vesnická památková rezervace
VPS	Veřejně prospěšná stavba
VPZ	Vesnická památková zóna
VTL	Vysokotlaký (plynovod)
VV ZÚR Stčk ŽP	Vyhodnocení vlivů Zásad územního rozvoje Středočeského kraje na životní prostředí
vvn	Velmi vysoké napětí
ZCHÚ	Zvláštní chráněné území
ZPF	Zemědělský půdní fond
ZÚR	Zásady územního rozvoje
ZÚR Stčk	Zásady územního rozvoje Středočeského kraje

TABULKOVÉ PŘÍLOHY

- 1.1. ZÚR – Koridory a plochy dopravní infrastruktury
- 1.2. ZÚR – Koridory a plochy technické infrastruktury
- 1.3. ZÚR – Protipovodňová ochrana
- 2.1. ÚP VÚC – Koridory a plochy dopravní infrastruktury
- 2.2. ÚP VÚC – Koridory a plochy technické infrastruktury
- 2.3. ÚP VÚC – Koridory a plochy vodovodních staveb
- 2.4. Lokality vhodné pro akumulaci povrchových vod
3. Podklad pro vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů